

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۲۸

هفته منتهی به ۶ اکتبر ۲۰۱۹

۱۴ مهر ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

• هند

۹-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۲

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، شاخص‌های نظرسنجی کارخانه‌ای و خدماتی از کند شدن تولید و ارائه خدمات در ماه سپتامبر خبر داشتند. اشتغال غیرکشاورزی و بخش خصوصی کمتر از انتظار افزایش یافت. اما آقای پاول، عنوان نمود: «اقتصاد امریکا در وضعیت خوبی قرار دارد. بیکاری به پایین‌ترین سطح نیم قرن اخیر رسیده و تورم اندکی کمتر ۲ درصد (نرخ هدف فدرال رزرو) می‌باشد.»

نرخ بیکاری منطقه یورو در ماه اوت، نسبت به ماه پیش از آن به ۷/۴ درصد کاهش پیدا کرد که می‌تواند برای چشم‌انداز رشد امیدوارکننده باشد. در ماه سپتامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در مقایسه با ماه پیش از آن، به ۴۵/۷ واحد و شاخص مدیران خرید بخش خدمات به ۵۱/۶ واحد افت نمود. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب به ۵۰/۱ واحد کاهش یافت. همچنین، انتشار آمار اولیه از رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در مدت مشابه، حاکی از کاهش آن به ۰/۹ درصد در مقیاس سالانه می‌باشد. از سوی دیگر، رشد خرده‌فروشی در ماه اوت نسبت به ماه ژوئیه، در مقیاس سالانه به ۲/۱ درصد کاهش و در مقیاس ماهانه، به ۰/۳ درصد افزایش پیدا کرد.

هفته گذشته، نخست‌وزیر انگلیس، پیشنهاد جدیدی به اتحادیه اروپا در خصوص خروج ایرلند شمالی از بازار تجاری مشترک با این اتحادیه، ارائه کرد. با توجه به بهبود عمل‌کرد بخش خدمات، نرخ رشد اقتصادی این کشور در فصل دوم (مقیاس سالانه)، ۰/۱ واحد درصد تجدید نظر صعودی شد.

در ژاپن، بانک مرکزی اعلام نمود به منظور جلوگیری از کاهش شیب نمودار نرخ بازده اوراق قرضه، خرید اوراق بلندمدت را کاهش داده و در مقابل در خرید اوراق کوتاه مدت اهتمام بیشتری خواهد نمود.

کاهش نرخ بیکاری و افزایش بیش از انتظار خرده‌فروشی منطقه یورو سبب تقویت یورو در مقابل دلار شد. به دنبال تشدید نگرانی‌ها نسبت به کند شدن آهنگ رشد اقتصاد جهانی با توجه به رکود بخش کارخانه‌ای و وجود ریسک انتقال آن به بخش خدمات امریکا و در نتیجه افزایش انتظارات در خصوص کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو، قیمت طلا اندکی افزایش یافت.

هفته گذشته، با توجه به تخفیف نگرانی‌ها پیرامون کمبود عرضه و درگیری‌ها در خاورمیانه پس از حمله به تأسیسات نفتی عربستان در ماه گذشته و اعلام بازگشت ظرفیت تولید آرامکو به سطح پیش از وقوع حمله، تضعیف چشم‌انداز تقاضا در پی شدت یافتن اختلافات تجاری میان چین و امریکا، انتشار آمار حاکی از افت فعالیت بخش کارخانه‌ای امریکا به پایین‌ترین سطح در یک دهه گذشته و انتشار داده‌های رسمی بیان‌گر افزایش موجودی انبار نفت خام امریکا، بهای نفت خام کاهش یافت.

امریکا

شاخص نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش کارخانه‌های امریکا در ماه سپتامبر در سطح ۵۱/۱ واحد (فراتر از پیش‌بینی ۵۱ واحد) قرار گرفت. همچنین، شاخص موسسه مذکور از مدیران بخش خدمات مطابق انتظار در سطح ۵۰/۹ واحد اعلام شد. در نتیجه، شاخص ترکیبی این موسسه، در ماه مذکور در سطح ۵۱ واحد (مطابق انتظار) بود.

شاخص ISM کارخانه‌ای، که نماینده مهم دیگری برای تشریح وضعیت این بخش محسوب می‌شود، در ماه سپتامبر به ۴۷/۸ واحد (کمتر از پیش‌بینی ۵۰/۱ واحد) کاهش یافت. به علاوه، شاخص ISM غیرکارخانه‌ای، که وضعیت بخش خدمات را نشان می‌دهد، در سطح ۵۲/۶ واحد (کمتر از پیش‌بینی ۵۵ واحد) اعلام شد. رشد سفارشات کارخانه‌ای در ماه سپتامبر به منفی ۰/۱ درصد (بیش از میزان مورد انتظار منفی ۰/۲ درصد) کاهش یافت. با توجه به کاهش سفارشات جدید و افت شاخص ISM، به نظر می‌رسد در ماه‌های آینده رکود در بخش کارخانه‌ای تداوم خواهد داشت.

در ماه سپتامبر، اشتغال غیرکشاورزی و بخش خصوصی به ترتیب ۱۳۶ هزار و ۱۳۵ هزار نفر (کمتر از انتظار) افزایش یافت. همچنین، نرخ بیکاری در سطح ۳/۵ درصد قرار گرفت که از میزان مورد انتظار (۳/۷ درصد) پایین‌تر بود. در ماه مذکور، میانگین نرخ دستمزد در مقایسه با ماه قبل از آن، بدون تغییر و در مقایسه با ماه مشابه سال قبل، ۲/۹ درصد (فراتر از نرخ تورم) رشد نمود. به علاوه، در ماه سپتامبر نرخ مشارکت نیروی کار، سهمی از نیروی آماده به کار که تمایل به کار کردن دارند، بدون تغییر نسبت به ماه قبل در سطح ۶۳/۲ درصد قرار گرفت. بر این اساس، به نظر می‌رسد در ماه مذکور کاهش تعداد متقاضیان کار، مهم‌ترین عامل کاهش نرخ بیکاری بوده است.

هفته گذشته، آقای پاول، رئیس فدرال رزرو، عنوان نمود: «اقتصاد امریکا در وضعیت خوبی قرار دارد. بیکاری به پایین‌ترین سطح نیم قرن اخیر رسیده و تورم اندکی کمتر ۲ درصد (نرخ هدف فدرال رزرو) می‌باشد.» وی بدون اشاره به گزارش اشتغال امریکا (رشد کمتر از انتظار اشتغال در برخی بخش‌ها)، ضمن ابزار رضایت نسبی از وضعیت اقتصاد این کشور، درخصوص سیاست‌های پولی آتی، صریح و روشن سخن نگفت. انتظار می‌رود، پاول در هفته پیش‌رو و قبل از نشست‌های سیاست‌گذاری این بانک تا پایان سال میلادی، مطالبی پیرامون روند آتی سیاست‌های پولی ارائه نماید.

منطقه یورو

لوئیس دوگویندوس و اولی رن، دو تن از سیاست‌گذاران بانک مرکزی اروپا، اظهار داشتند: "بانک مرکزی اروپا باید با انتظارات تورمی پایین مقابله کرده و از تبدیل شدن آن‌ها به انتظارات خودمحقق‌کننده^۱ جلوگیری نماید تا منطقه

^۱ Self-fulfilling

یورو با وضعیتی شبیه به آنچه ژاپن برای سال‌های متوالی با آن روبه‌رو بوده، مواجه نگردد. " ماه گذشته، بانک مذکور به منظور تقویت رشد و افزایش نرخ تورم در مقایسه با سطوح پایین کنونی، نسبت به تسهیل بیشتر در خصوص سیاست‌های پولی اقدام نمود. این تصمیم، اختلافی را میان سیاست‌گذاران معتقد به تسهیل پولی و سایرین (معتقد به اتخاذ موضع محتاطانه‌تر) برانگیخت و استعفای خانم ساین لوتنشلاگر، از اعضای هیئت اجرایی این بانک را به دنبال داشت. با این وجود، به نظر می‌رسد، عمده سیاست‌گذاران بانک مرکزی اروپا بر لزوم اقدام بانک مذکور به منظور جلوگیری از وقوع بحران اتفاق نظر دارند. در این خصوص، آقای رن تأکید کرد: " پذیرفتن سطوح پایین تورم، بانک مرکزی اروپا را محدود خواهد نمود، از اثربخشی سیاست پولی و توانایی آن برای مقابله با چرخه‌های اقتصادی خواهد کاست، رشد اقتصادی را برای مدتی طولانی تضعیف خواهد کرد و مانع به نتیجه رسیدن تلاش‌ها برای افزایش اشتغال خواهد شد. " آقای دوگوبندوس نیز گفت: " در شرایط کنونی، ایجاد یک ظرفیت مالی متمرکز بزرگ و با قابلیت انتقال سریع در منطقه یورو، می‌تواند بخشی از راه حل باشد. چنین ظرفیتی با هدف مشخص کمک به تقویت رشد منطقه، در سیاست داخلی کشورها مداخله‌ای به وجود نخواهد آورد و با تمرکز بر تثبیت بودجه به صورت منطقه‌ای، بدون تحت تأثیر قرار دادن فضای بودجه ملی کشورها، امکان سیاست‌گذاری مؤثرتری را فراهم می‌کند. "

آقای دوگوبندوس، روز پنجشنبه ضمن اشاره به این که ممکن است بازارها آثار منفی بالقوه ناشی از خروج بدون توافق بریتانیا از اتحادیه اروپا را به میزان کافی مورد توجه قرار ندهند، گفت: " عدم اندازه‌گیری دقیق پیامدهای ناشی از برکسیت نگران‌کننده است و به نظر می‌رسد آثار منفی خروج بدون توافق، بیش از آن باشد که بازارها در حال حاضر انتظار دارند. " بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس، روز چهارشنبه آخرین طرح خود برای توافق با اتحادیه اروپا را ارائه کرد که استقبال محتاطانه اتحادیه اروپا را به دنبال داشت. با این وجود، کماکان اختلافات بسیاری میان دو طرف وجود دارد.

آمارهای اقتصادی

در ماه اوت، نرخ بیکاری که انتظار می‌رفت نسبت به ماه پیش از آن ثابت بماند، از $7/5$ به $7/4$ درصد (پایین‌ترین سطح در بیش از ۱۱ سال گذشته) کاهش پیدا کرد که می‌تواند برای چشم‌انداز رشد امیدوارکننده باشد. به این ترتیب، روند افت تدریجی این نرخ از اوت سال ۲۰۱۴ ($11/5$ درصد) ادامه یافت. به نظر می‌رسد، بخش خدمات قادر به جبران تضعیف عملکرد بخش صنعت در مدت مذکور بوده است. آهنگ رشد اقتصادی منطقه یورو، به طور عمده به دلیل تنزل تولیدات صنعتی به دنبال منازعات تجاری جهانی، در ماه‌های اخیر رو به کاهش بوده است. کاهش نرخ بیکاری در ماه اوت، از شدت نگرانی‌ها مبنی بر احتمال سرایت کساد بخش کارخانه‌ای به بخش خدمات کاسته و می‌تواند با افزایش دستمزدها و مخارج مصرف‌کنندگان، به رشد اقتصادی کمک کند. با این وجود، لوئیس دوگوبندوس، معاون بانک مرکزی اروپا، در اواخر ماه سپتامبر، پیش از انتشار آمار فوق گفته بود: " بانک مرکزی اروپا برای سیاست‌گذاری باید طیف گسترده‌ای از

شاخص‌های اقتصادی و فراتر از آمار مثبت بازار کار را در نظر بگیرد؛ چرا که انتشار ارقام مذکور ممکن است افزایش تورم را در پی نداشته باشد.^۱

در ماه سپتامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۴۷ به ۴۵/۷ واحد (اندکی بالاتر از سطح مورد انتظار) افت پیدا کرد. همچنین، شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۳/۵ به ۵۱/۶ واحد (پایین‌تر از پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب نیز به پایین‌تر از سطح پیش‌بینی شده افت نموده و از ۵۱/۹ به ۵۰/۱ واحد رسید. از سوی دیگر، با وجود آن‌که انتظار می‌رفت رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در مدت مشابه، در سطح ۱ درصد ثابت باقی بماند، انتشار آمار اولیه این شاخص حاکی از کاهش آن به ۰/۹ درصد در مقیاس سالانه (پایین‌ترین سطح از نوامبر ۲۰۱۶) می‌باشد. با این وجود، رشد شاخص مذکور بدون در نظر گرفتن قیمت مواد غذایی و انرژی^۱، مطابق با پیش‌بینی بازار از ۰/۹ به ۱ درصد افزایش یافت. به نظر می‌رسد، یکی از دلایل کاهش رشد شاخص بهای مصرف‌کننده، پایین آمدن ۱/۸ درصدی قیمت انرژی (در مقیاس سالانه) باشد. انتشار این آمارها، چالش پیش روی بانک مرکزی اروپا را بیشتر مورد توجه قرار داده است. برخی از تحلیل‌گران معتقدند با وجود آن‌که نرخ تورم پایه مصرف‌کننده، در ماه‌های آتی اندکی افزایش خواهد یافت؛ کماکان از هدف بانک مرکزی فاصله خواهد داشت^۲. همچنین، رشد شاخص بهای تولیدکننده در ماه اوت در مقایسه با ماه پیش از آن، به پایین‌تر از سطح مورد انتظار تنزل یافت؛ به طوری که در مقیاس سالانه از ۰/۱ درصد (پس از تجدید نظر نزولی) به منفی ۰/۸ درصد و در مقیاس ماهانه از ۰/۱ به منفی ۰/۵ درصد رسید. کاهش شدید قیمت انرژی در مدت زمان مذکور می‌تواند از دلایل عمده این افت غیر قابل انتظار باشد.

رشد خرده‌فروشی در ماه اوت نسبت به ماه ژوئیه، در مقیاس سالانه از ۲/۲ به ۲/۱ درصد (بالاتر از سطح مورد انتظار) کاهش و در مقیاس ماهانه، مطابق با پیش‌بینی‌ها از منفی ۰/۵ به ۰/۳ درصد افزایش پیدا کرد.

انگلستان

روز چهارشنبه هفته گذشته، بوریس جانسون نخست‌وزیر انگلیس، پیشنهاد جدیدی به اتحادیه اروپا به منظور تسهیل برکسیت ارائه نمود. بنا بر خبری که دیلی تلگراف از محتوای طرح جدید منتشر کرده است، ایرلند شمالی همچون دیگر نواحی بریتانیا از بازار تجاری مشترک با اتحادیه اروپا خارج خواهد شد اما در زمینه اقلام صنعتی و کشاورزی به

^۱ تورم پایه مصرف‌کننده

^۲ هدف بانک مرکزی اروپا در میان‌مدت، حفظ نرخ تورم در سطوح نزدیک به ۲ درصد است.

قوانین گمرکی اتحادیه وفادار خواهد ماند. این وضعیت از سال ۲۰۲۱ اجرایی و تا سال ۲۰۲۵ ادامه خواهد داشت. پس از گذشت این چهار سال، مجلس ایرلند شمالی تصمیم خواهد گرفت که آیا این کشور همچنان از قوانین گمرکی بازار واحد اروپا تبعیت نماید یا خیر. در صورت موافقت اتحادیه اروپا با اجرایی شدن پیشنهاد جدید، طرح موقتی پشتوانه مرزی ایرلند موسوم به "Backstop" که اکنون در مرزهای ایرلند در حال اجرا است پایان می‌پذیرد. بر اساس طرح مذکور، که ناظر به برپایی نوعی پایش مرزی است، کالاها و خدمات به آسانی از بریتانیا وارد ایرلند شمالی و بالعکس می‌شوند بدون اینکه نیازی به مرزکشی فیزیکی میان ایرلند شمالی (در قلمرو بریتانیا) و ایرلند جنوبی (در قلمرو اتحادیه) اروپا باشد. این در حالی است که جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر مجلس عوام انگلیس، گفت: «پیشنهادات بوریس جانسون برای برکسیت به توافقی "بدتر" از آنچه ترزا می، نخست‌وزیر پیشین این کشور به دست آورده بود منجر خواهد شد و مجلس از آن حمایت نخواهد کرد.»

در بازبینی انجام شده، نرخ رشد اقتصادی فصل دوم در مقایسه با فصل قبل آن در سطح منفی ۰/۲ درصد بدون تغییر اعلام شد، اما این نرخ در مقایسه با فصل دوم سال گذشته از ۱/۲ به ۱/۳ درصد تجدید نظر شد. هر چند با تجدید نظر صعودی در ارقام رشد بخش خدمات، تولید ناخالص داخلی این کشور در مقیاس سالانه ۰/۱ واحد درصد بهبود یافت اما با توجه به افت رشد تولیدات صنعتی، اقتصاد انگلیس در مقیاس فصلی منقبض شده است. با توجه به نگرانی‌ها پیرامون برکسیت، در صورت تکرار انقباضی دیگر در فصل سوم، اقتصاد این کشور از منظر تکنیکی وارد رکود خواهد شد. از سوی دیگر، تثبیت شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای در سطح کمتر از ۵۰ واحد (۴۸/۳ واحد) در ماه سپتامبر از تداوم رکود در این بخش خبر دارد.

ژاپن

هفته گذشته، بانک مرکزی ژاپن، اعلام نمود خرید اوراق قرضه بلند مدت را کاهش داده و در مقابل در خرید اوراق کوتاه مدت اهتمام بیشتری خواهد نمود. بانک مرکزی ژاپن قصد دارد با اجرای این سیاست از کاهش شیب نمودار نرخ بازده اوراق قرضه جلوگیری نماید. بر این اساس، بانک مذکور، خرید اوراق ۱ تا ۳ سال را افزایش و خرید اوراق ۳ تا ۴۰ سال را کاهش خواهد داد که این کاهش درخصوص اوراق بلندمدت محسوس‌تر خواهد بود. هر چند، اجرای نتیجه بخش این سیاست چندان ساده نیست، چرا که ممکن سبب تقویت ارزش ین و کاهش صادرات این کشور شده و به بازار القاء نماید که بانک مرکزی از اجرای سیاست‌های فوق انبساطی پولی تا حدی دست کشیده است. در واقع، هدف بانک مرکزی تثبیت بازده اوراق قرضه کوتاه مدت و ۱۰ ساله به ترتیب به سطح منفی ۰/۱ و صفر درصد است که با توجه به

نااطمینانی‌های موجود پیرامون افت نرخ رشد اقتصاد جهانی، نرخ بازده اوراق ۱۰ ساله در حال حاضر به منفی ۰/۲ درصد میل نموده است.

در ماه اوت در مقایسه با ماه قبل از آن، خرده‌فروشی ۴/۸ درصد (بیش از پیش‌بینی) و در مقایسه با ماه مشابه سال قبل آن، ۲ درصد افزایش یافت. همچنین فروش خرده‌فروشی‌های بزرگ نیز ۰/۴ درصد در ماه اوت (مقیاس ماهانه) افزایش یافت. رشد بیش از انتظار شاخص مذکور در ماه اوت، به واسطه در پیش بودن برنامه دولت برای افزایش مالیات بر ارزش افزوده از ۸ به ۱۰ درصد بوده که سبب تعجیل مصرف‌کنندگان در خرید شده است. البته احتمال دارد، دولت ژاپن برای کمک به تحرک اقتصادی، طرح افزایش مالیات‌ها را به تعویق اندازد. هر چند با توجه به افت شاخص اعتماد مصرف‌کننده از ۳۷/۱ به ۳۵/۶ واحد در ماه اوت و در صورت افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده، احتمال کاهش مصرف در ماه‌های آتی مطرح است.

تولیدات صنعتی این کشور در ماه اوت به ترتیب در مقایسه با ماه مشابه سال و ماه قبل از آن، ۴/۷ و ۱/۲ درصد (با سرعتی بیش از انتظار) کاهش یافت. شایان ذکر است، کاهش تولید در صنایع سنگین این کشور بیشتر مشهود بود و رشد صنایع الکترونیکی را بی اثر نمود. مجموعه شاخص‌های پیش‌نگر تانکان صنعتی و غیرصنعتی در فصل سوم در مقایسه با فصل دوم نیز افت نموده است که با توجه به کاهش سرمایه‌گذاری، انتظار افت تولید در ماه‌های آتی نیز وجود دارد.

چین

شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای چین در ماه سپتامبر نشان از کاهش بیشتر تولید در بخش دولتی و بهبود اندک آن در بخش خصوص این کشور داشت. شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای بخش دولتی برای پنجمین ماه متوالی در سطحی کمتر از ۵۰ واحد (مرز رونق و رکود) قرار گرفت. البته شاخص مدیران خرید خدماتی نیز با ۰/۱ واحد رشد نسبت به ماه اوت به ۵۳/۷ واحد افزایش یافت.

بانک مرکزی چین با انتشار خبری در شبکه مجازی "ویبو"^۱ عنوان نمود این بانک سیاست پولی محتاطانه در پیش گرفته و اقدامات ضد چرخه‌های اقتصادی^۲ را تقویت خواهد نمود. همچنین، این بانک قصد دارد سیاست‌هایی در جهت تسهیل انتقال نقدینگی از بخش بانکی به بخش واقعی اقتصاد و افزایش سرمایه بانک‌های کوچک به اجرا درآورد.

¹ Weibo

² Counter-Cyclical Policy

وزیر خارجه چین نیز خبر داده، این کشور بخش‌های بیشتری از اقتصاد را برای سرمایه‌گذاری خارجی اختصاص خواهد داد و از سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور همانند گذشته حمایت می‌نماید.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته						
نرخ بهره	دوره	یک‌شنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
شایبور (بین بانکی)		۲/۶۲۷۰	۲/۷۲۴۰	۲/۸۱۷۰	۲/۹۶۰۰	۳/۰۴۸۰
نرخ مرجع		-	-	-	-	۴/۳۵
نرخ LPR						۴/۲۰

روسیه

در ماه سپتامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۴۹/۱ به ۴۶/۳ واحد افت نمود. از سوی دیگر، در مدت مشابه، شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۲/۱ به ۵۳/۶ واحد بهبود یافت. همچنین، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در مقیاس سالانه از ۴/۳ به ۴ درصد کاهش پیدا کرده و با وجود آن که انتظار می‌رفت در مقیاس ماهانه اندکی افزایش یابد، در سطح منفی ۰/۲ درصد ثابت ماند.

بر اساس آخرین نظرسنجی رویترز در ماه سپتامبر، با توجه به کاهش تورم و کند شدن آهنگ رشد اقتصادی، پیش‌بینی می‌شود بانک مرکزی روسیه نرخ بهره کلیدی را در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۹ به طور مجدد کاهش دهد. در نظرسنجی پیشین که در اواخر ماه اوت منتشر شده بود، انتظار می‌رفت کاهش نرخ بهره کلیدی به ۶/۷۵ درصد در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۰ صورت گیرد. با این وجود، کاهش نرخ بهره کلیدی به ۷ درصد در نشست ماه سپتامبر به دنبال تداوم روند نزولی تورم، انتظار کاهش‌های بیشتر نرخ بهره را در سال جاری تقویت کرده است. نشست‌های باقی مانده تعیین نرخ در سال جاری، ۲۵ اکتبر و ۱۳ دسامبر برگزار خواهند شد. از سوی دیگر، نظرسنجی مذکور نرخ تورم در سال ۲۰۱۹ را ۴/۲ درصد (اندکی پایین‌تر از نظرسنجی قبلی) پیش‌بینی می‌کند^۱. همچنین، رشد اقتصادی مورد انتظار در سال ۲۰۱۹، با کاهش نسبت به رشد ۲/۳ درصدی سال ۲۰۱۸، در سطح ۱ درصد (مطابق با نظرسنجی پیشین) اعلام شد.

^۱ در حال حاضر، هدف بانک مرکزی حفظ نرخ تورم در سطوح نزدیک به ۴ درصد است.

ترکیه

در ماه اوت، کسری تجاری در مقایسه با ماه ژوئیه، از ۳/۱۹ به ۲/۵۰ میلیارد دلار کاهش یافت. همچنین، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای از ۴۸ واحد در ماه اوت، به ۵۰ واحد در ماه سپتامبر بهبود پیدا کرد. رشد شاخص بهای مصرف‌کننده (مقیاس سالانه) در ماه سپتامبر، که انتظار می‌رفت در مقایسه با ماه پیش از آن با اندکی افزایش روبه‌رو شود، به میزان قابل توجهی کاهش یافت؛ به طوری که از ۱۵/۰۱ به ۹/۲۶ درصد (پایین‌ترین سطح از دسامبر ۲۰۱۶) رسید. از سوی دیگر، رشد شاخص مذکور در مقیاس ماهانه، از ۰/۸۶ به ۰/۹۹ درصد (کم‌تر از پیش‌بینی‌ها) افزایش پیدا کرد. در مدت مشابه، رشد شاخص بهای تولیدکننده نیز در مقیاس سالانه از ۱۳/۴۵ به ۲/۴۵ درصد کاهش و در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۵۹ به ۰/۱۳ درصد افزایش یافت.^۱ برخی از تحلیل‌گران، نسبت به بازگشت سریع و باثبات اقتصاد ترکیه به مسیر پیش از بحران تردید دارند و درخصوص امکان تحت فشار قرار گرفتن بیشتر بانک مرکزی ترکیه از سوی دولت این کشور برای ادامه حرکت با شتاب بیش از حد به سمت افزایش تسهیل پولی و کاهش بیشتر نرخ بهره به دنبال انتشار آمار فوق، ابراز نگرانی می‌کنند.

دولت ترکیه با توجه به برنامه بازگشت به نسبت سریع از رکود بدون افزایش فشار بر بودجه، پیش‌بینی رشد اقتصادی سال آینده را به ۵ درصد افزایش و چشم‌انداز تورم را به ۸/۵ درصد کاهش داد. بر اساس اظهارات برات البایراک، وزیر خزانه‌داری و امور دارایی این کشور، انتظار می‌رود اقتصاد ترکیه در سال ۲۰۱۹ تا ۰/۵ درصد و در سال ۲۰۲۰، ۵ درصد رشد کند. در برآورد پیشین، انتظار می‌رفت رشد اقتصادی در سال جاری و سال آینده به ترتیب در سطوح ۲/۳ و ۳/۵ درصد قرار گیرد. آقای البایراک، با اشاره به این که اقتصاد ترکیه بدون آسیب جدی در حال عبور از پیامدهای بحران سال گذشته است، افزود: شاخص‌های پیش‌نگر، بهبود شرایط در سه ماهه سوم سال جاری (پس از ورود رشد اقتصادی به محدوده منفی برای سه فصل پیاپی در مقیاس سالانه) را نشان می‌دهند. همچنین، بر اساس پیش‌بینی‌های مذکور، برآورد رشد اقتصادی برای سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲، در سطح ۵ درصد بدون تغییر باقی ماند. در این صورت، اقتصاد ترکیه به نرخ رشد متوسط خود در سال‌های اخیر باز خواهد گشت. با این وجود، برخی از تحلیل‌گران پس از بررسی آمار مورد انتظار، پیش‌بینی افزایش ملایم کسری حساب جاری (به ۱/۲ و ۰/۸ درصد به ترتیب برای سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱) را با اهداف بلندپروازانه رشد در سال‌های مذکور (بدون وقوع رویدادهایی مانند کاهش غیرمنتظره قیمت نفت که ترکیه از واردکنندگان آن می‌باشد) سازگار نمی‌دانند. از سوی دیگر، برآورد تورم برای سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب به ۱۲ و ۸/۵ درصد

^۱ با توجه به جهش قابل توجه نرخ تورم در ماه سپتامبر سال گذشته، بخشی از کاهش‌های قابل توجه در نرخ‌های رشد سالانه را می‌توان به اثر پایه موقت نسبت داد. اثر پایه (Base Effect) بخشی از تغییر در نرخ رشد متغیر است که ناشی از نوسان در تغییرات آن در ماه پایه بوده و به طور خالص تغییرات ماه جاری را نشان نمی‌دهد.

کاهش یافته و تورم مورد انتظار سال ۲۰۲۱ در سطح ۶ درصد ثابت ماند. البیراک در این خصوص گفت: "هماهنگی میان سیاست‌های پولی و مالی ادامه یافته و دولت بانک مرکزی را در مقابله با تورم مورد حمایت قرار خواهد داد." برات البیراک، برنامه سه سال آتی اقتصادی این کشور از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۳ را تحت عنوان "آغاز تحولات" اعلام کرد. مسئولان عالی‌رتبه اقتصادی ترکیه بر این باورند که با اجرای این برنامه، می‌توانند سال ۲۰۱۹ را با افزایش حساب جاری به پایان رسانده و در سال ۲۰۲۰، به هدف تحقق نسبت ۱/۲ درصدی کسری حساب جاری به درآمد سرانه دست یابند. همچنین، در راستای اجرای برنامه جدید اقتصادی، ترکیه قصد دارد از سال جاری تا سال ۲۰۲۰، تمهیدات خاصی را در خصوص واردات کالاهای لوکس مصرفی به کشور اعمال نموده و به طور همزمان، سیاست‌های تأمین مالی بخش خصوصی از سوی سیستم بانکی کشور را در راستای افزایش میزان صادرات توسط این بخش، ادامه دهد. از سوی دیگر، در تشریح اجرای این برنامه، اعلام شده که تلاش‌هایی به منظور تسهیل بیشتر اخذ اعتبارات بانکی و کاستن از تسلط دلار بر سیستم بانکی و بازار صورت خواهد گرفت.

هند

سازمان ملل پیش‌بینی نمود اقتصاد هند در سال مالی جاری ۶ درصد (۱/۴ واحد کمتر از سال قبل) رشد نماید و از این منظر بعد از چین که به احتمال بالا رشد بیش از ۶ درصد را تجربه خواهد نمود در رتبه دوم قرار خواهد گرفت. این در حالی است که اقتصاد هند در فصل نخست سال مالی جاری ۵/۸ درصد (مقیاس سالانه)، کمتر از پیش‌بینی مذکور رشد نمود.

شاخص مدیران خرید خدمات هند، از ۵۲/۴ واحد در ماه اوت به ۴۸/۷ واحد در ماه سپتامبر سقوط کرد. افت شدید این شاخص به کمتر از ۵۰ واحد به معنی انقباض این بخش به واسطه کاهش در سفارشات جدید بوده است. همچنین در بخش کارخانه‌ای این شاخص در ماه سپتامبر در سطح ۵۱/۴ واحد بدون تغییر در مقایسه با ماه قبل از آن اعلام شد.

با توجه به بروز علائمی از کند شدن رشد اقتصادی هند، بانک مرکزی این کشور نرخ بهره کلیدی موسوم به نرخ بازخرید مجدد را از ۵/۴۰ به ۵/۱۵ درصد کاهش داد.

تحولات بازار ارزهای عمده

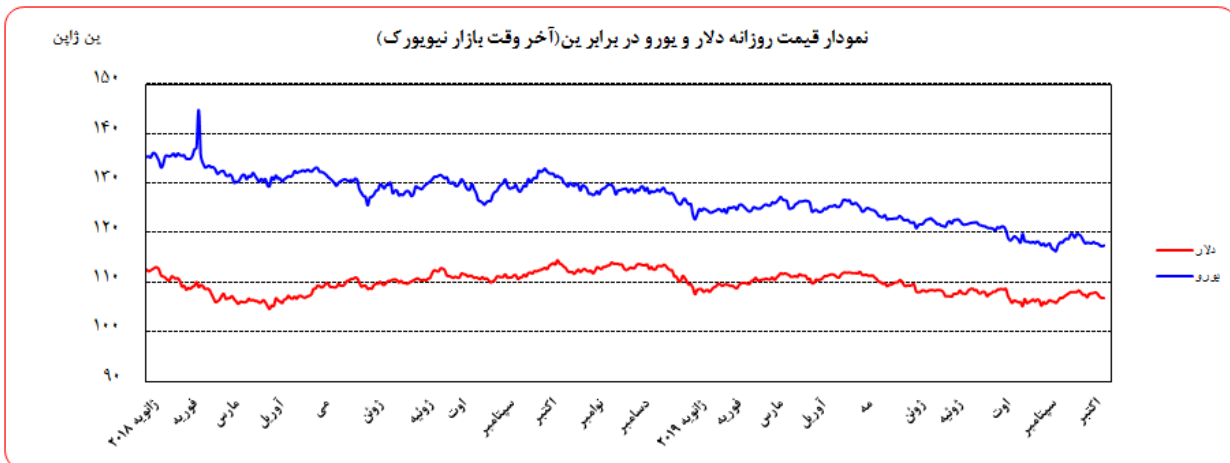
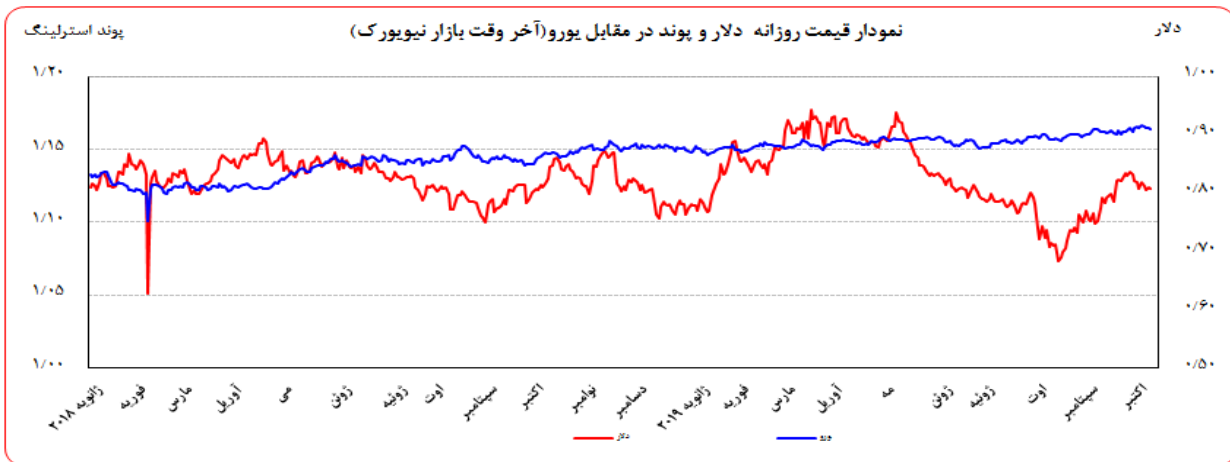
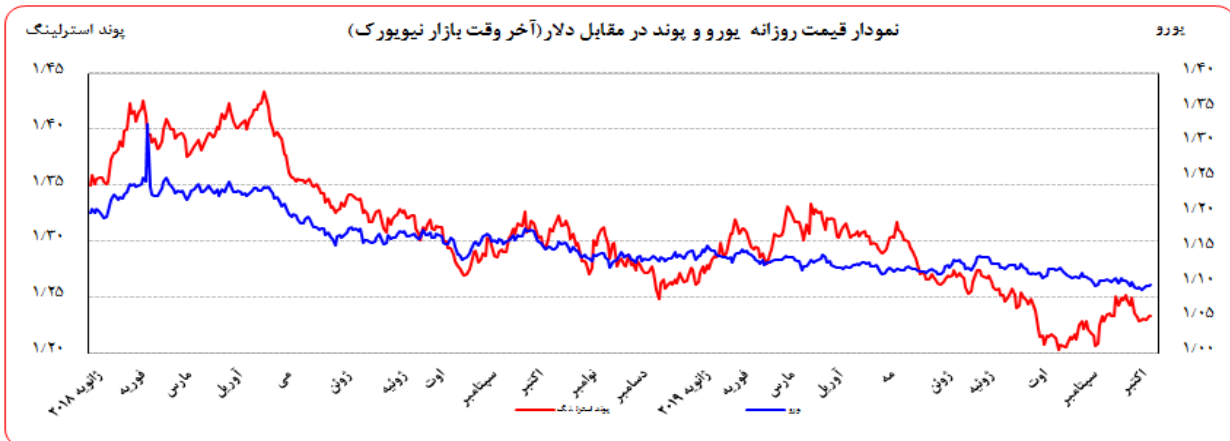
روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۹۳ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۰/۴۸ درصد تقویت شد. در همین مدت، ارزش یورو و لیره در برابر دلار به ترتیب ۰/۳۵ و ۰/۳۶ درصد تقویت شد.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۰۹۸۰-۱/۰۹۰۱ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۳۳۴-۱/۲۲۹۵ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۸/۰۸-۱۰۶/۹۱ ین متغیر بود.

همچنین، ارزش یورو در برابر ین و فرانک سوئیس به ترتیب ۰/۵۸ درصد تضعیف و ۰/۸۳ درصد تقویت شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۰۱ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۲۷۹-۱/۱۲۲۲ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۱۷/۸۲-۱۱۷/۲۳ ین متغیر بود.

عوامل تقویت یورو طی هفته گذشته

- کاهش نرخ بیکاری منطقه یورو
- افزایش بیش از انتظار خرده فروشی منطقه یورو

هفته گذشته، کاهش نرخ بیکاری و افزایش بیش از انتظار خرده فروشی منطقه یورو سبب تقویت یورو در مقابل دلار شد.

افت شاخص‌های نظرسنجی از بخش کارخانه‌ای و خدمات و رشد کمتر از انتظار ارقام اشتغال بخش خصوصی و غیرکشاورزی امریکا نشان‌دهنده کندتر شدن روند رشد اقتصادی این کشور بود. این اخبار، احتمال کاهش ۰/۲۵ واحد درصدی نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو در ماه دسامبر را به بیش از ۸۰ درصد افزایش داد. در نتیجه طی هفته گذشته، دلار در مقابل ارزهای عمده از جمله یورو، پوند انگلیس، ین ژاپن و فرانک سوئیس تضعیف شد. ارائه پیشنهاد جدیدی از سوی انگلیس به اتحادیه اروپا درخصوص مرزبندی ایرلند شمالی و جنوبی، امید پیرامون احتمال خروج همراه با توافق این کشور از اتحادیه اروپا را تقویت نمود که افزایش ارزش پوند در مقابل دلار را به همراه داشت.

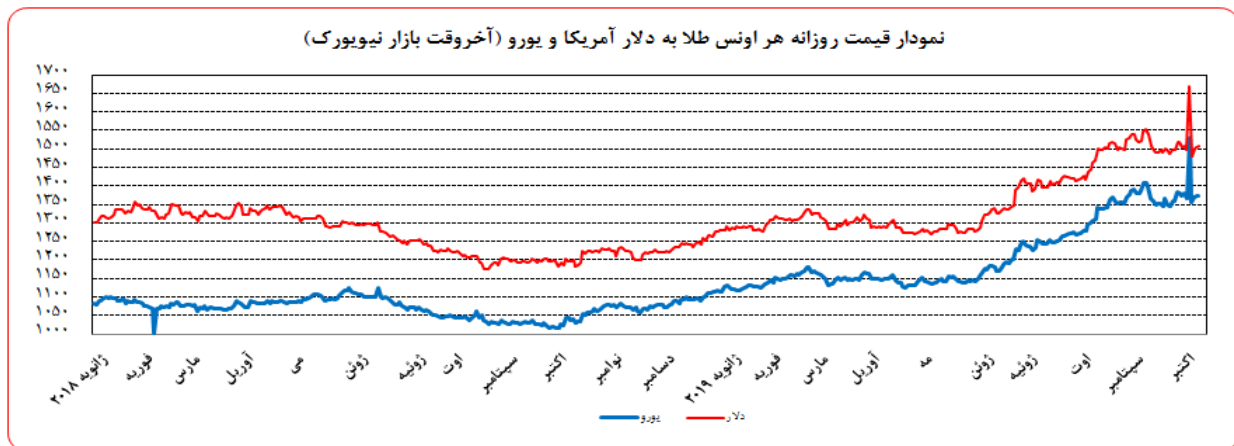
نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۲/۰۲۷۰۰	۱/۹۵۰۶۳	-	۱/۸۵۳۱۳
یورو		-۰/۴۴۲۸۶	-۰/۴۲۵۸۶	-	-۰/۳۶۹۸۶
پوند		۰/۷۵۹۷۵	۰/۸۲۱۱۳	-	۰/۸۹۳۷۵
فرانک		-۰/۷۸۳۰۰	-۰/۷۳۲۲۰	-	-۰/۶۳۲۶۰
ین		-۰/۱۱۵۳۳	-۰/۰۷۱۵۰	-	۰/۰۰۴۳۳
درهم امارات		۲/۲۸۹۴۱۰	۲/۳۵۰۰۰۰	-	۲/۳۶۶۰۰۰
لیبر ترکیه		۱۵/۳۳۰۰	۱۴/۹۸۵۴	۱۴/۹۳۴۰	۱۴/۹۳۴۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۰/۷۷ درصد و به یورو ۰/۴۲ درصد افزایش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۶۷۰/۴۵ - ۱۴۸۳/۱۱ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۳۵۶/۵۴ - ۱۵۳۲/۳۸ یورو در هر اونس ثبت شد.

هفته گذشته، به دنبال تشدید نگرانی‌ها نسبت به کند شدن آهنگ رشد اقتصاد جهانی با توجه به رکود بخش کارخانه‌ای و وجود ریسک انتقال آن به بخش خدمات امریکا و در نتیجه افزایش انتظارات درخصوص کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو، قیمت طلا اندکی افزایش یافت.

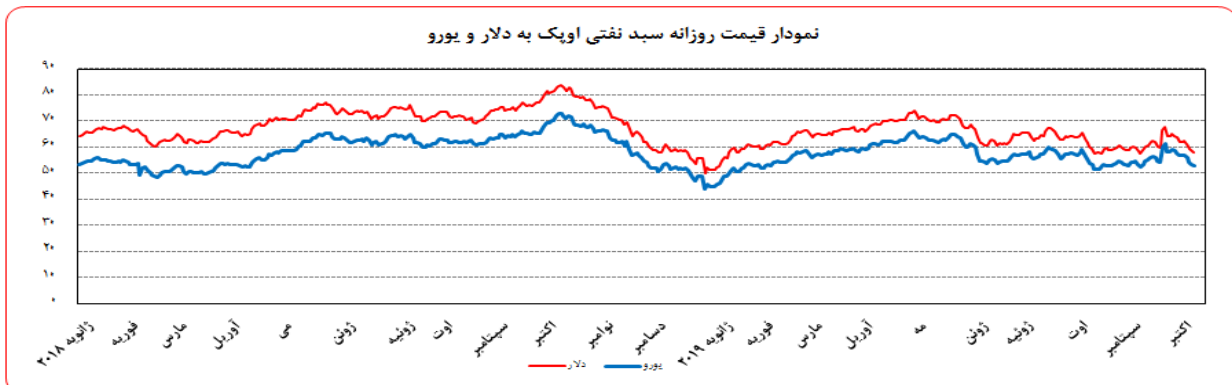
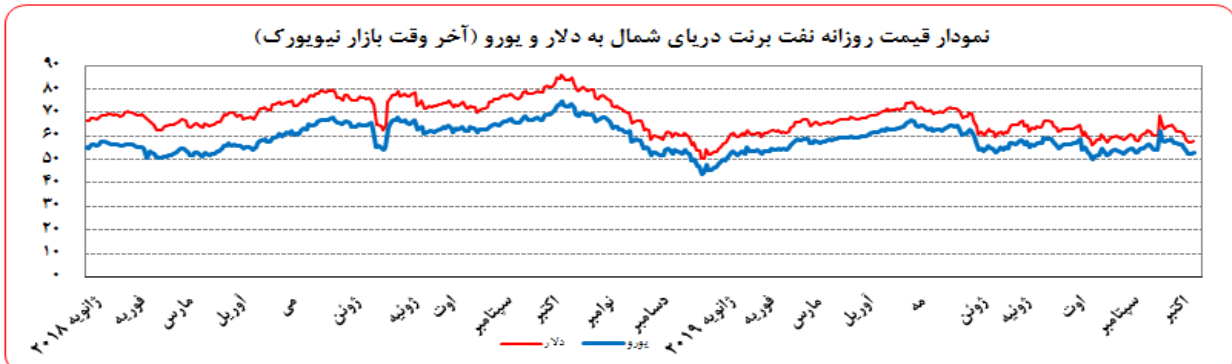
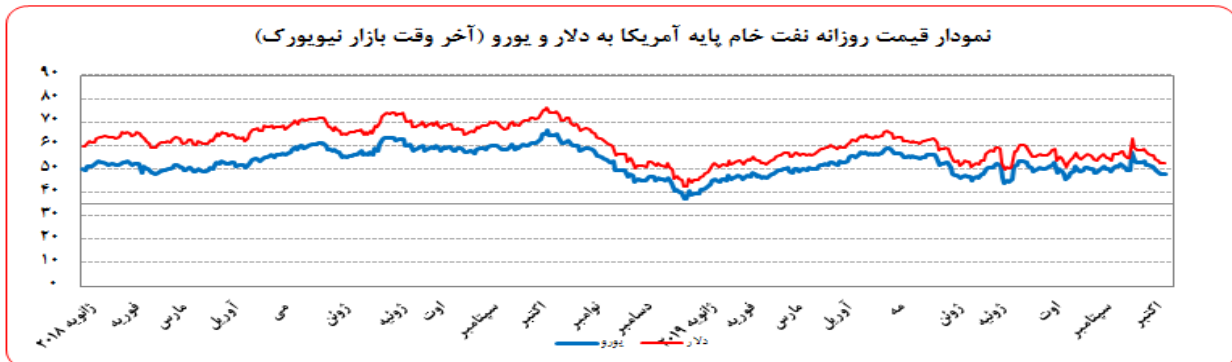
تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه امریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۵/۵۴ و ۵/۸۷ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۵۴/۰۷ - ۵۲/۴۵ دلار و ۴۷/۸۳ - ۴۹/۶۰ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه نفت خام امریکا در سطح ۵۳/۱۲ دلار و ۴۸/۵۲ یورو قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۵/۷۲ و ۶/۰۴ درصد کاهش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۶۰/۷۸ - ۵۷/۶۹ دلار و ۵۵/۷۶ - ۵۲/۶۳ یورو معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به ۵۸/۶۹ دلار و ۵۳/۶۱ یورو رسید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۶۱/۰۹ - ۵۷/۹۶ دلار و ۵۶/۰۴ - ۵۲/۸۶ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح ۵۹/۳۶ دلار و ۵۴/۲۶ یورو قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت

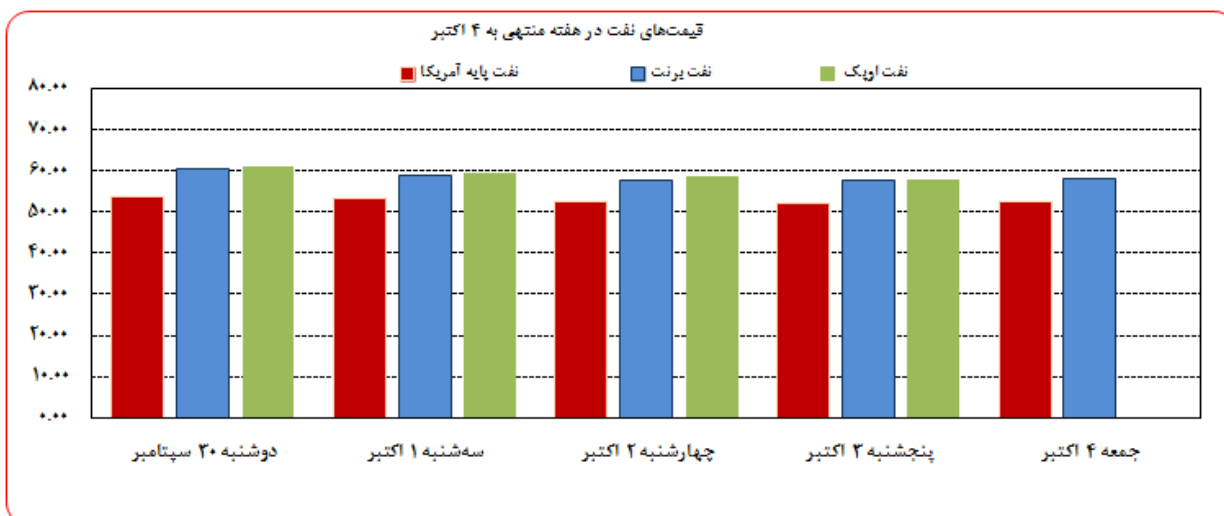
اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۷/۲۸ و ۷/۴۷ درصد کاهش یافت.

هفته گذشته، با توجه به تخفیف نگرانی‌ها پیرامون کمبود عرضه و درگیری‌ها در خاورمیانه پس از حمله به تأسیسات نفتی عربستان در ماه گذشته و اعلام بازگشت ظرفیت تولید آرامکو به سطح پیش از وقوع حمله، تضعیف چشم‌انداز تقاضا در پی شدت یافتن اختلافات تجاری میان چین و آمریکا، انتشار آمار حاکی از افت فعالیت بخش کارخانه‌ای آمریکا به پایین‌ترین سطح در یک دهه گذشته و انتشار داده‌های رسمی بیان‌گر افزایش موجودی انبار نفت خام آمریکا، بهای نفت خام کاهش یافت. از سوی دیگر، عواملی مانند انتشار آمار کاهش تولید نفت توسط تولیدکنندگان عمده در سه ماهه سوم سال جاری و کاهش نرخ بیکاری آمریکا به پایین‌ترین سطح در ۵۰ سال گذشته اندکی از شدت افت قیمت نفت کاست. با این وجود، بهای نفت در هفته گذشته، برای دومین هفته پیاپی، بیش از ۵ درصد افت نمود.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	
۳/۵	۳/۱	۱,۰۶۷/۵۰				نفت خام
۱۸/۷	۳/۱	۴۲۲/۶۰	۱,۳۰۰	-۱۰۰	۱۲,۴۰۰	تولید داخلی
-۱۵/۲	۰/۰	۶۴۴/۸۰				ذخایر استراتژیک نفت خام
-۵/۲	-۰/۲	۲۳۰/۰۰	-۲۸۱۸	۲۹	۳,۴۲۴	خالص واردات

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۳۹۸/۰۷/۱۲

۲۰۱۹/۱۰/۰۴

درصد تغییرات		متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته	جمعه
*** هفتگی	** نقطه به نقطه		۴ اکتبر	۳ اکتبر	۲ اکتبر	۱ اکتبر	۳۰ سپتامبر		گذشته	۲۷ سپتامبر
+۰/۲۰	-۰/۳۰	۹۹/۰۴	۹۸/۸۱	۹۸/۸۶	۹۹/۰۲	۹۹/۱۳	۹۹/۳۸	شاخص دلار	۹۸/۸۴	۹۹/۱۱
+۰/۲۴	+۰/۵۱	۱/۳۲۸۹	۱/۳۳۱۲	۱/۳۳۳۹	۱/۳۳۲۸	۱/۳۲۲۲	۱/۳۲۴۲	دلار کانادا	۱/۳۲۵۷	۱/۳۲۴۴
+۰/۰۸	+۰/۸۶	۱/۴۵۴۸	۱/۴۶۱۷	۱/۴۶۲۶	۱/۴۶۰۶	۱/۴۴۵۶	۱/۴۴۳۵	دلار کانادا (یورو)	۱/۴۵۳۶	۱/۴۴۹۲
-۰/۲۴	-۰/۹۳	۱۰۷/۳۷	۱۰۶/۹۳	۱۰۶/۹۱	۱۰۷/۱۷	۱۰۷/۷۵	۱۰۸/۰۸	ین ژاپن	۱۰۷/۶۳	۱۰۷/۹۳
-۰/۴۰	-۰/۵۸	۱۱۷/۵۴	۱۱۷/۴۱	۱۱۷/۲۳	۱۱۷/۴۵	۱۱۷/۸۰	۱۱۷/۸۲	ین ژاپن (یورو)	۱۱۸/۰۱	۱۱۸/۱۰
-۰/۱۶	+۰/۳۵	۱/۰۹۴۸	۱/۰۹۸۰	۱/۰۹۶۵	۱/۰۹۵۹	۱/۰۹۳۳	۱/۰۹۰۱	یورو *	۱/۰۹۶۵	۱/۰۹۴۲
+۰/۶۲	+۰/۴۸	۰/۹۹۶۵	۰/۹۹۵۷	۰/۹۹۸۸	۰/۹۹۶۸	۰/۹۹۳۳	۰/۹۹۷۷	فرانک سوئیس	۰/۹۹۰۴	۰/۹۹۰۹
+۰/۴۶	+۰/۸۳	۱/۰۹۰۹	۱/۰۹۳۳	۱/۰۹۵۲	۱/۰۹۲۴	۱/۰۸۶۰	۱/۰۸۷۶	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۸۵۹	۱/۰۸۴۲
-۰/۵۳	+۰/۳۶	۱/۲۳۱۲	۱/۲۳۳۴	۱/۲۳۲۹	۱/۲۲۹۸	۱/۲۳۰۵	۱/۲۲۹۵	لیره انگلیس *	۱/۲۳۷۸	۱/۲۲۹۰
-۰/۳۷	+۰/۰۱	۱/۱۲۴۷	۱/۱۲۳۳	۱/۱۲۴۴	۱/۱۲۲۲	۱/۱۲۵۵	۱/۱۲۷۹	لیره انگلیس (یورو)	۱/۱۲۸۹	۱/۱۲۳۲
-۰/۱۶	+۰/۲۶	۱/۳۶۴۳۳	۱/۳۶۷۷۶	۱/۳۶۵۶۷	۱/۳۶۲۸۹	۱/۳۶۲۰۲	۱/۳۶۳۳۱	SDR به دلار	۱/۳۶۶۵۶	۱/۳۶۴۲۵
-۰/۰۱	-۰/۰۹	۱/۲۴۶۲۴	۱/۲۴۵۶۸	۱/۲۴۵۴۸	۱/۲۴۳۶۳	۱/۲۴۵۷۹	۱/۲۵۰۶۳	SDR به یورو	۱/۲۴۶۳۳	۱/۲۴۶۸۰
۱/۶۱	+۰/۷۷	۱۵۳۴/۴۷	۱۵۰۹/۶۶	۱۵۰۶/۴۵	۱۵۰۲/۶۶	۱۴۸۳/۱۱	۱۶۷۰/۴۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۵۱۰/۱۳	۱۴۹۸/۰۷
۱/۷۸	+۰/۴۲	۱۴۰۱/۷۸	۱۳۷۴/۹۲	۱۳۷۳/۸۷	۱۳۷۱/۱۷	۱۳۵۶/۵۴	۱۵۳۲/۳۸	طلای نیویورک (یورو)	۱۳۷۷/۲۵	۱۳۶۹/۱۰
-۶/۶۲	-۵/۷۲	۵۸/۶۹	۵۸/۳۷	۵۷/۷۱	۵۷/۶۹	۵۸/۸۹	۶۰/۷۸	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۶۲/۸۵	۶۱/۹۱
-۶/۴۷	-۶/۰۴	۵۳/۶۱	۵۳/۱۶	۵۲/۶۳	۵۲/۶۴	۵۳/۸۶	۵۵/۷۶	نفت برنت انگلیس (یورو)	۵۷/۳۲	۵۶/۵۸
-۶/۵۵	-۵/۵۴	۵۳/۱۲	۵۲/۸۱	۵۲/۴۵	۵۲/۶۴	۵۳/۶۲	۵۴/۰۷	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۵۶/۸۴	۵۵/۹۱
-۶/۴۰	-۵/۸۷	۴۸/۵۲	۴۸/۱۰	۴۷/۸۳	۴۸/۰۳	۴۹/۰۴	۴۹/۶۰	نفت پایه آمریکا (یورو)	۵۱/۸۴	۵۱/۱۰
-۵/۹۷		۵۹/۳۶		۵۷/۹۶	۵۸/۷۲	۵۹/۶۵	۶۱/۰۹	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۶۳/۱۲	۶۲/۵۱
-۵/۷۴		۵۴/۲۶		۵۲/۸۶	۵۳/۵۸	۵۴/۵۶	۵۶/۰۴	سبد نفت اوپک (یورو)	۵۷/۵۷	۵۷/۱۳

شماره ۲۹

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

* هر واحد به دلار آمریکا

دایره اخبار اقتصادی